

DECIZIE

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Basconserv”, avocatul Iurie Oancea,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a administratorului insolvenței Societății comerciale „Mingir Agro” Societate pe acțiuni împotriva Societății comerciale „Basconserv” Societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2016, prin care a fost admisă acțiunea,

c o n s t a ț ă:

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 25 octombrie 2010 a fost primită spre examinare cererea introductivă depusă de către SA „Minjir-Agro” privind intentarea procesului de insolvență.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 04 martie 2011 s-a dispus intentarea procedurii de insolvență în privința SA „Minjir-Agro”.

La data de 26 februarie 2016, administratorul insolvenței SA „Minjir-Agro” în proces de insolvență a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Basconserv” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea cererii a indicat că, SRL „Basconserv” a fost înregistrat ca creditor garantat a SA „Minjir-Agro” cu creanța în sumă de 2 403 540 lei și cu o creanță chirografară de rangul IV în sumă de 186 840 lei, creanțele fiind incluse în tabelul de creanțe a SA „Minjir-Agro” conform încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014, în cauza civilă nr. 2e-226/12.

Menționează că, conform procesului-verbal privind trecerea bunurilor grevate cu garanții în proprietatea creditorului garantat SRL „Basconserv” în contul creanței din 17 noiembrie 2014, SRL „Basconserv” a primit în proprietate bunurile gajate în contul creanțelor pentru stingerea creanțelor debitorului SA „Minjir-Agro” în proces de insolvență față de creditorul SRL „Basconserv”.

Afirmă că, potrivit art. 131 alin.(10) al Legii insolvenței, creditorul garantat SRL „Basconserv” era obligat să achite prealabil cheltuielile de validare și de valorificare a bunurilor în sumă de 80 000 lei, și onorariului se succes stabilit pentru administratorul insolvenței în sumă de 60 000 lei.

Mai afirmă că, potrivit art.132 alin.(1) al Legii insolvenței SRL „Basconserv” urma să achite și taxa de stat pe valoare adăugată în sumă de 333 333,40 lei.

Susține că, SRL „Basconserv” cu încălcarea dispozițiilor art. 132 alin.(1) al Legii insolvenței a înregistrat la data de 12 decembrie 2014 la Oficiul Cadastral Teritorial Hîncești dreptul de proprietate asupra bunurilor, SA „Minjir-Agro” fiind lipsit ilegal de proprietatea sa.

Ulterior, la data de 30 mai 2016, administratorul insolvenței SA „Minjir-Agro”, Veceasla Pelin a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor în acțiune, solicitând încasarea din contul SRL „Basconserv” în beneficiul SA „Minjir-Agro” a sumelor de 333 333, 40 lei cu titlu de taxa de stat pe valoare adăugată, suma de 80 000 lei, cu titlu de cheltuieli de validare și de valorificare a bunului, suma de 60 000 lei, cu titlu de onorariu de succes al administratorului insolvenței, a sumei de 141 546,14 lei cu titlu de dobînda de întârziere și aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare de la conturile bancare ale SRL „Basconserv” în suma valorii acțiunii de 614 879,54 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2016 a fost admisă cererea de chemare în judecată și au fost încasate din contul SRL „Basconserv” în beneficiul SA „Minjir-Agro” în proces de insolvență suma de 333 333, 40 lei cu titlu de taxa de stat pe valoare adăugată, suma de 80 000 lei cu titlu de cheltuieli de validare și de valorificare a bunurilor, suma de 141 546,14 lei cu titlu de dobînda de întârziere și suma de 60 000 lei cu titlu de onorariul de succes al administratorului insolvenței. A fost aplicat sechestrul pe mijloacele financiare de la conturile bancare ale SRL „Basconserv” în suma valorii acțiunii de 614 879,54 lei.

La data de 14 iunie 2016, în termenul prevăzut de lege, reprezentantul SRL „Basconserv”, avocatul Iurie Oancea a declarat recurs nemotivat împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri de respingere a cererii de chemare în judecată.

La data de 06 octombrie 2016, reprezentantul SRL „Basconserv”, avocatul Iurie Oancea a declarat recurs motivat împotriva încheierii instanței de insolvență în care și-a exprimat dezacordul cu încheierea recurată, considerînd-o neîntemeiată și pasibilă casării.

Menționează că, la pronunțarea încheierii instanța de insolvență nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat normele de drept material.

Susține că, SRL „Basconserv” a obținut dreptul de proprietate asupra bunurilor transmise prin procesul-verbal din 17 noiembrie 2014, conform prevederilor legislației în vigoare, cu înregistrarea respectivă la Oficiul Cadastral Teritorial Hîncești, iar la moment nu există nici o hotărîre judecătorească sau o decizie a organului cadastral, prin care înregistrarea dreptului de proprietate a SRL „Basconserv” asupra bunurilor să fie recunoscută ilegală.

Afirmă că, bunurile imobile au fost transmise SRL „Basconserv” în contul creanței, iar prevederile art.131 alin.(10) al Legii insolvenței la care face trimitere prima instanță, nu prevede obligația de a achita TVA pentru bunurile preluate. Mai mult ca atât, potrivit procesului-verbal, SRL „Basconserv” a preluat bunurile imobile

în sumă de 2 000 000 lei, costul cărora include și TVA. Prin urmare, obligația de achita TVA îi revine SC „Mingir Agro” SA.

Relevă că, sumele de 80 000 lei și 60 000 lei, cheltuieli de valorificare și validare a bunurilor și onorariul de succes nu fac parte din masa debitoare.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet de 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Curții de Apel Economice din 04 martie 2011 s-a dispus intentarea procedurii de insolvență în privința SA „Minjir-Agro”.

Tot, materialele cauzei atestă că, SRL „Basconserv” a fost înregistrat ca creditor garantat al debitorului SC „Mingir Agro” SA, în proces de insolvență cu creanța de 2 403 540 lei și cu o creanță chirografară de rangul IV în mărime de 186 840 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014, ambele creanțe au fost incluse în tabelul de creanțe a debitorului SC „Mingir Agro” SA, în proces de insolvență.

Este cert faptul că, potrivit procesului-verbal privind trecerea bunurilor grevate cu garanții în proprietatea creditorului garantat din 17 noiembrie 2014, reprezentantul creditorului SRL „Basconserv”, Tamara Nastasenco a primit în proprietate bunurile gajate în contul creanțelor și s-a obligat să achite cheltuielile de validare și de valorificare a bunului în mărime de 4%, ceea ce constituie 80 000 lei din valoarea bunului de 2 000 000 lei transmis creditorului garantat și onorariul de succes al administratorului insolvenței în mărime de 3%, ceea ce constituie 60 000 lei din valoarea bunului.

Astfel, după cum rezultă din materialele cauzei, recurentul î-și exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către administratorul insolvenței SC „Mingir Agro” SA, Veaceslav Pelin și a fost obligat creditorul să achite în beneficiul SC „Mingir Agro” SA cheltuieli de validare și valorificare în sumă de 4% și TVA din valoarea bunurilor grevate și onorariul de succes al administratorului insolvenței în mărime de 3% din suma creanțelor.

În conformitate cu art. 131 alin.(10) al Legii insolvenței, una dintre posibilitățile de valorificare constă în trecerea bunului în proprietate creditorului garantat în contul creanței. Acesta nu își poate adjudeca bunul afectat garanției fără ca, în prealabil, să fi dat terților posibilitatea de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile prezentei legi, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes stabilit pentru administratorul insolvenței/lichidator. În cazul în care acest preț este mai mare decât valoarea creanței, creditorul garantat poate prelua bunul numai dacă depune suma de bani ce acoperă diferența dintre preț și valoarea creanței garantate, inclusiv cheltuielile de validare a creanțelor și de valorificare a bunului și remunerația administratorului insolvenței/lichidatorului. Dacă mai mulți creditori garantați vor să preia bunul în contul creanței, acesta va fi atribuit potrivit ordinii de preferință. Transmiterea cu drept de proprietate către creditorul garantat a monedei naționale și a valutei străine gajate se efectuează în cazul în care moneda creanței nu diferă de moneda mijloacelor bănești gajate.

Din sensul prevederilor legale citate rezultă că dreptul creditorului garantat de a primi bunul apare după respectarea altor proceduri, și anume: după acțiunile de valorificare a bunului prin licitație publică, concurs sau prin negocieri directe. Dacă, în termen de 3 luni de la inițierea procedurii de vânzare, bunul grevat cu garanție nu s-a putut înstrăina, creditorul garantat este în drept să preavizeze transmiterea bunului în posesia sa pentru valorificare. În procesul valorificării bunului de către creditorul garantat acesta urmează să acorde terților posibilitatea de a participa la cumpărare. În cazul în care bunul grevat cu garanție nu s-a putut vinde la licitație publică sau prin concurs, orice creditor garantat prin bunul în cauză îl poate prelua, în condițiile legii, în contul creanței sale la prețul stabilit în publicațiile sau în anunțurile de vânzare pentru ultimul termen de licitație sau de concurs, cu achitarea prealabilă a cheltuielilor de validare și de valorificare a bunului, inclusiv a onorariului de succes stabilit pentru administratorul insolvenței/lichidator.

În astfel de circumstanțe și în contextual normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrative al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de insolvență privind admiterea cererii administratorului insolvenței SC „Mingir Agro” SA, Veaceslav Pelin cu privire la încasarea cheltuielilor de validare și valorificare a bunurilor și a onorariului de succes din contul creditorului garantat SRL „Basconserv”.

Or, acesta nu și-a executat obligațiile sale asumate prin procesul-verbal din 17 noiembrie 2014, privind trecerea bunurilor grevate cu garanții în proprietate creditorului garantat, procesul-verbal în cauză nu l-a contestat.

Potrivit art. 70 alin. (1), (2), (3), (7) și (8) al Legii insolvenței, pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente.

Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină.

Cuquantumul onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuquantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcție al conducătorilor încadrați în unități care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuquantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuquantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stinse prin compensare, cu transmiterea în natură în contul datoriei a bunurilor din masa debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre de Guvern.

Onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor legale menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de insolvabilitate temeinic și legal a stabilit onorariul de succes al administratorului insolvabilității, Veaceslav Pelin, or, potrivit hotărârii comitetului creditorilor debitorului SC „Mingir Agro” SA, în proces de insolvabilitate din data de 07 mai 2013, creditorul SRL „Basconserv” a recunoscut cuquantumul onorariului de succes stabilit administratorului insolvabilității Veaceslav Pelin.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, sumele de 80 000 lei și 60 000 lei ce constituie cheltuieli de valorificare și validare a bunurilor și respectiv onorariul de succes, nu fac parte din masa debitoare și nu pot fi soluționate în cadrul procesului de insolvabilitate, deoarece potrivit art. 5 alin. (2) al Legii insolvabilității, instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare, or, cerințele administratorului insolvabilității SC „Mingir Agro” SA rezultă din procedura de valorificare a bunurilor grevate prevăzută de art.131 al Legii insolvabilității.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural de către instanța de insolvabilitate, respectiv nu constituie temei pentru casare a încheierii recurate, și urmează a fi respinse.

Colegiul reține că, instanța de insolvabilitate legal și întemeiat a încasat din contul SRL „Basconserv” dobânda de întârziere, făcând referire la prevederile art. art. 585, 609 și art.619 Cod civil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2016.

În conformitate cu art.427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarata de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Basconserv”, avocatul Iurie Oancea.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a administratorului insolabilității Societății comerciale „Mingir Agro” Societate pe acțiuni împotriva Societății comerciale „Basconserv” Societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic